

prof. dr hab. Andrzej Banachowicz

Poznań 12.05.2026 roku

Uniwersytet Artystyczny

im. Magdaleny Abakanowicz w Poznaniu

dziedzina: sztuka

RECENZJA

rozprawy doktorskiej oraz dorobku artystycznego

Pani mgr OLGII DIVIŠOVEJ

w związku z przewodem doktorskim w dziedzinie sztuki

wszczętym na Wydziale Sztuki

Uniwersytetu Radomskiego

im. K. Puławskiego w Radomiu

Podstawowe dane o doktorancie:

Pani Olga Divišová urodzona w 1983 roku posiada następujące wykształcenie:

2009-2012

Pracownia Arteterapii, Wydział Pedagogiczny Uniwersytetu Południowoczeskiego w Czeskich Budziejowicach – studia licencjackie bc

2008-2009

Facultat de FCE Universidad de Valencia, Hiszpania – zagraniczny staż studencki

2002-2009

Katedra Edukacji Artystycznej, Wydział Pedagogiczny Uniwersytetu Południowoczeskiego w Czeskich Budziejowicach – studia magisterskie

(praca dyplomowa *Fazy kobiety* – instalacja obiektów ceramicznych i rysunków wielkoformatowych, promotor – dr Josef Lorenc) mgr

Jej doświadczenie zawodowe to:

2018-obecnie:

Asystentka w Katedrze Edukacji Artystycznej, Wydział Pedagogiczny Uniwersytetu Południowoczeskiego w Czeskich Budziejowicach

2011-2014

Katedra Pedagogiki Specjalnej, Wydział Nauk Społecznych Uniwersytetu
Południowoczeskiego w Czeskich Budziejowicach

2011-2021

Samodzielna działalność gospodarcza w zakresie artystycznego opracowania
ceramiki i porcelany pod własną autorską marką

Należy podkreślić Jej znajomość języków: angielski C1, hiszpański B2, polski B2

Wystawy indywidualne doktorantki to:

2024 *Vrstvy dni*, Galeria Rogatka, Radom, Polska (z J. Lorencem)

2023 *48 odstínu černé*, kina Kotva, Czeskie Budziejowice, Czechy

2023 *Hnizda jablka a stroje*, Galeria Bernarda Bolzana, Těchobuz, Czechy

2021 *Ze šera*, Galeria D9, Czeskie Budziejowice, Czechy

Wystawy zbiorowe stanowią bogaty zbiór i ukazują dużą aktywność doktorantki w
tym zakresie:

2026 8. Międzynarodowy konkurs na rysunek im. Andriollego, Nałęczów, Polska

2025 *Symposium w MKC Boguchwała*, Polska

2025 *Cień tradycji*, Galeria w Łażni, Radom, Polska

2025 *Reflectorium*, Galeria OPR, Pomnik Vojna, Lešetice, Czechy

2024 *Sleva ba apokalypsy*, Galeria Muzeum Prácheňského, Pisek, Czechy

2024 *Křižová chodba XXI*, Galeria Knižecy dvur, Hluboká nad Vltavou, Czechy

2023 *Mezitim*, KVV PF JU 75, Galeria Knižecy dvur, Hluboká nad Vltavou, Czechy

2023 *Symposium w MKC Boguchwała*, Polska

2023 *Křižová chodba XX MGVO*, Galeria Viktora Olivy, Nové Strašecí, Czechy

2022 *10 lat Galerii D9*, Galeria D9, Czeskie Budziejowice, Czechy

2022 *Nadobá vzpominek*, klasztor minoritów, Jindřichův Hradec, Czechy

2021 *Ze šera*, Galeria D9, Czeskie Budziejowice, Czechy

2021 *Bezčasi*, przestrzeń wystawiennicza Domu Kultury DK Dobříš, Czechy

2019 *Křižová chodba XVII*, Galeria D9, Czeskie Budziejowice, Czechy

2018 *Křižová chodba XVI*, Galeria DON, Tábor, Czechy

2016 *Křižová chodba XIV*, MMV, Volyně, Czechy

2015 *Křižová chodba XIII*, MSP Strakonice, Czechy

2014 *Křižová chodba XII*, Galeria Małego Teatru F.X. Šaldy, Liberec, Czechy

2013 *Křižová chodba XI*, Galeria 9, Praga, Czechy

2012 *Křižová chodba X*, Galeria Patro, Ołomuniec, Czechy

Pani Olga Divišová otrzymała nagrodę w 2026 r.

– 3 nagroda – 8. Międzynarodowy konkurs na rysunek im. Andriollego, Nałęczów

Ocena pracy doktorskiej

Jak widać z powyższego – bardzo bogatego opisu działalności Pani Olgi Divišovej, posiada Ona już naprawdę spore osiągnięcia w obszarze szeroko rozumianej aktywności projektowej-wystawienniczej-artystycznej oraz dydaktycznej.

W swojej twórczości doktorantka łączy działania w zakresie formy płaskiej i przestrzennej obejmujące obiekty ceramiczne oraz malarstwo. Natomiast tematem Jej doktoratu są: „Ślady opuszczonych miejsc. Cykl prac malarskich i instalacji obiektów ceramicznych.”

Jak pisze w pracy pisemnej Autorka – przywołując twórczość Davida Lyncha:

„...Jego cykle fotografii obiektów przemysłowych oraz filmowa estetyka mrocznych, opuszczonych wnętrz wynikają z podobnej fascynacji przestrzenią liminalną. Wyobrażenia Lyncha operuje poczuciami niepokoju, jakie wywołuje ruina, ukazując opuszczone miejsca nie tylko jako rzeczywistość fizyczną, ale także jako stan psychiczny czy ekran do projekcji wyobraźni zbiorowej...”.

Dlatego właśnie doktorantka w niniejszej pracy o tym szczególnym tytule: *Ślady opuszczonych miejsc* przywołuje obrazy i bada je oraz dokumentuje. Te opuszczone lub podupadające obiekty autorka aktywnie rejestruje podczas swoich podróży twórczych. Do tego rodzaju odkrywania skłoniło ją zapewne wieloletnie zainteresowanie, na które miało wpływ także miejsce Jej urodzenia w regionie położonym w pobliżu pogranicza na południu Czech.

Dla tych regionów przygranicznych charakterystyczne są właśnie duże ilości zanikłych wsi, opuszczonych przede wszystkim po wysiedleniu ludności niemieckiej po drugiej wojnie światowej.

Doktorantka tworzy więc obrazy, które są prześiąknięte wspomnieniami i znaczeniami. To właśnie Jej przeżycia stanowią istotę wizualnego przekazu. Przekazu malarskiego i instalacyjnego, na który składają się duże formatowo obrazy malowane na papierze akwarelowym.

W głównej prezentacji – wystawie – związanej z doktoratem mamy możliwość zobaczyć jak powraca Jej przestrzeń – Olgi Divišowej. Przestrzeń specjalnie wybranej przez doktorantkę – opuszczonej szklarni, którą systematycznie dokumentowała przez cały rok – w różnych klimatach i porach roku – i która stała się głównym motywem – tytułowym – doktoratu. Z dokumentacji fotograficznej, z licznych szkiców i obrazów w małym formacie, z eksperymentów zapisu plastycznego – różnych technik – wyłoniły się realizacje, które możemy podziwiać na końcowej wystawie. Cykl 5 obrazów o wym. 150x120 cm wykonanych atramentem na papierze akrylowym i zabezpieczonych lakierem akrylowym – tworzą wraz z dużą instalacją ceramicznych „gałęzi” na podłodze galerii – spektakularną prezentację. Widać w niej cały kontekst tematyczny doktorskiego pokazu. Autorka potrafi z tej historycznej przestrzeni – lekkiej i starej architektury szklarni wydobywać te znaki i wartości, które widz może konfrontować ze sobą i może wejść z nimi w dialog. Ta uniwersalność przekazu, ale i rozpoznawalność zapisu doktorantki są dla mnie wartościami, które stanowią o dużym, oryginalnym,

badawczym osiągnięciu. Ta analiza wizualna – architektury – konstrukcji – przestrzeni – układów transponowanych na nowe byty wizualne – są mi bardzo bliskie.

Razem z tą instalacją starych – ale na nowo powołanych „gałęzi” ceramicznych – stają się w sumie – w całym przekazie wyjątkową wartością, „strukturą” rozpiętą pomiędzy fascynacją rozpadem – destrukcją w czasie – a humanistyczną refleksją nad miejscem. Miejscem – bardziej czy mniej – romantycznym albo wspomnieniem – emocjonalnym przeżyciem. Tego całego tygła zdarzeń dokonujących się – znowu – bardziej czy mniej – na naszych oczach historii. Tych wartości, które we współczesnej kulturze artyści poszukują jako zaczynu – dla analizy artystycznej naszych przeżyć. Odwołujących się do dialogu człowieka z naturą oraz czasu ze świadomością kresu.

To całe dzieło autorki – to jest synteza – o wymiarze dokumentalnym ale i metaforycznym. To jest sonda głęboko zapuszczona w archetyp miejsca jako nośnika pamięci w – danej nam – naszej drodze. To jest wizualny wkład doktorantki w przekaz, który widz może przeżywać i zagęszczać go w swojej wyobraźni. Pani Olga Divišová operuje warsztatem – środkami – jakby syntetycznymi, które utrwalają ten żywy motyw eksperymentu. Daje zaczyn dla asocjacji i refleksji nad przemianami społecznymi, natury, krajobrazu czy architektury. Materią dotyczącą istoty zapisu artystycznego – rozpiętego pomiędzy – trwaniem a przemijaniem. W Jej pracach – pokazie widz staje się głównym podmiotem – znowu – bardziej czy mniej – głębokich przeżyć ludzkich. Staje się wręcz alegorią czasu i jego metaforą –

odwołującą się do stanów „pełni i pustki”. Dynamiki i statyki – materii i czasu – wobec doświadczenia widza i jego osobistego bytu. Tego szczególnego stanu gdzie wspomnienie w malarskim medium zapisane – staje się zbiorem refleksyjnych związków, które na tej prezentacji – wystawie pozwalają dotknąć fenomenu kulturowego nośnika pamięci i znaczeń. Jakby symbolicznego przejścia przez ducha transcendencji – w stanie refleksji – nad odwiecznymi cyklami życia. W świadomości industrialnego bytu, który pozwala zgłębiać – takim zapisem doktorantki – istotę Uniwersum. Jakby sprzężenia zwrotnego – od fascynacji życiem – w relacji do obrazu. Do miejskiej architektury i refleksji nad miejscem natury w naszym życiu. Fascynacji rozpadem a miłym urokiem pamięci świadomej jego przyczyn. Pomiedzy mostami – tworzonymi przez doktorantkę – w relacji materii i rzeczywistości – do filozoficznej próby – twórczej interpretacji wizualnych śladów czasu i jego imaginacji w całym aspekcie atrakcyjnej – artystycznej drogi od chaosu do harmonii.

Konkluzja

Pani mgr Olga Divišová twórcze myślenie i dążenie do celu objawia pracami, które są mi bliskie. Jej obszar badawczy tworzy spójną całość – bardzo bogatą w treści i samopoznanie. Dociera Ona do rejonów swojej i naszej podświadomości, gdzie uzyskuje przekaz w formie obrazów i instalacji. Jej postrzeganie rozpadu świata materii – podkreślę to – jako także sfery ducha pozwala – na Jej przemianę w pojęcie artystyczne, pogłębione, które tworzy oryginalny wkład w ten obszar sztuki.

Wykonany na początku recenzji spis dokonań Pani Olgi Divišovej jest znaczący, co

wraz z rozprawą doktorską oraz pracą artystyczną tworzy spójny przekaz, który daje mi panoramę stanu myślenia oraz i siły wyobraźni Autorki.

Dlatego swoimi umiejętnościami oraz otwartym umysłem zasługuje Ona na przyznanie Jej stopnia doktora sztuki, a cały badawczy aspekt tego doktoratu uważam, że zasługuje na wyróżnienie, co niniejszym zgłaszam.

Z poważaniem

prof. dr hab. Andrzej Banachowicz